

UTSTILLING. Bomuldsfabriken Kunsthall 21. mai–21. august 2016

Imponerende møte med internasjonal kunst

Installasjonen «Paradise Lost». FOTO: JOHAN OTTO WEISSER

Jan Håfström er en av Sveriges ledende kunstnere, som bl.a. flere ganger har deltatt på Venezia biennalen. 79 år gammel samler han trådene i den største utstilling som er vist i Norge.

JOHAN OTTO WEISSNER

KUNSTANMELDER
johanow@online.no

Jan Håfström

M/S Siddharth Enterprises
Bomuldsfabriken Kunsthall
21.05. - 21.08.16.

Det første rommet i Bomuldsfabriken Kunsthall inneholder «Paradise Lost». Verket består av omkring 30 ulike verk malt på utskårne plater. Verkene har referanser til ulike klassiske kunstnere, filosofer, men også til tyske jagerfly fra annen verdenskrig; «Messerschmitt». På veggen står «Graf Spee» med stor gotiske bokstaver. Det er navnet på et tysk slagskip påbegynt under første verdenskrig. Verket består av mange lag referanser som man kan fordype seg i, og det er et gripende og underlig verk.

● Det underlige går igjen i ut-

stillingen, det melankolske er aldri langt unna, ei heller det burlleske, og døden er alltid til stede. Men det er ikke lett å si hva som er hva. Det er Håfströms styrke, betrakteren må selv finne mening i verkene. Utstillingens tittel: «M/S Siddharth Enterprises» henspiller på en kjent kultroman av Herman Hesse, som handler om å møte verden for å bli et selv.

● Her er alt fra egne barnetegninger av cowboyer som skyter hverandre, til tegneserier, referanser til filosofi, kunsthistorie og krigsfly og slagskip fra første og annen verdenskrig, Egyptiske mumier og motiver fra Auschwitz. Dessuten et gjensyn med flanellografen fra søndagsskolen, hvor vi møter et sterkt verk; «The Making of a prophet». Bilder laget for søndagsskolen med idylliserte bilder fra Jesu liv er satt sammen med et kors med noe som kan være et selvportrett på toppen. Man aner både dyp kritikk, smerte og lengsel i en voldsom tvetydighet.

● Walker, tegneserien Fantomets

alter ego, er også en figur vi møter i utstillingen. I flere versjoner avbildet løpende bort. Men også i malerier sammen med andre figurer med titler som «Walkers tynnad» eller «Walkers Lengtan». Hva dette betyr er ikke lett å forstå. Det er i det hele tatt ikke lett å beskrive hva dette kunstnerskapet dreier seg om. Det unnviker stadig, og nettopp det utgrunnelige som blir igjen mellom verkene danner et evig skiftende sentrum.

● «Auschwitz» I og II; En mann i fangedrakt med fangennummeret skrevet på bildet, men med en tornekrone på hodet. I det neste bildet er tornekronen byttet ut med en bøddelhette. Både enkelt inn mot det banale, men samtidig åpnende og grenseløst. I samme rom henger to minimalistiske malerier hvor malingen dekker både ramme og lerret. Tvetydige med en dirrende intensitet er de langt fra den kjølige distansen vi vanligvis ser. Eksotisk og okkult, trivielt og overskridende, banalt og dypt. Men aldri likegyldig.

● Det store tilfanget av ulike kulturer, nivåer og kilder er påfallende. Utstillingen viser også skisser og materiale som danner grunnlag for verkene. Det gir sjenerøse tegn til hvor de ulike tingene kommer fra.

● Håfström blander ikke høyt og lavt så mye som han ignorerer hele problemstillingen. Gjort med mindre dyktighet og dybde, kunne det blitt kleint, men her er det dypt fascinerende. De ulike nivåene settes sammen til en rik og uforutsigbar verden.

● Utstillingen på Bomuldsfabriken Kunsthall er stor, variert og en ypperlig anledning til å fordype seg i et sentralt kunstnerskap. Utstillingen er flott kuratert og montert av Harald Solberg. Det er produsert en omfattende bok med en solid tekst av den svenske kritikeren Ingela Lind som kaster lys over en viktig kunstner. Det er en begivenhet at en slik utstilling lar seg realisere i vår region.

jonal størrelse

Skissematerialet gir interessante nøkler til utstillingen.

FOTO: JOHAN OTTO WEISSER

Flanellografens verden brukes i «The making of a prophet».

FOTO: JOHAN OTTO WEISSER

«Diana Palmer i museet» og «Diana Palmer i Ørkenen» er burleske eksempler på Håfstrøms verden.

FOTO: JOHAN OTTO WEISSER

JUBILEUMSBOK

Toffen Gunnufsens (t.v) bestillingsverk «Quart - Frihetens Øyeblikk» sendes i trykken på mandag. Det er Falck Forlag, som eies av Christer Falck, som gir ut boka som skal slippes i forbindelse med Q25:Jubileumsfesten i sommer. FOTO: KRISTIAN HOLE

Helt galimatias å lage en bok på tre måneder.

Over 250 personer har bidratt med historier til jubileumsboka «Quart - Frihetens øyeblikk». Mandag sendes boka i trykken.

KRISTIANSAND

– Forfatter Arvid Skancke-Knutsen har jobbet på spreng i det siste for å få Quart-historier fra både publikum og bransjefolk. Det er helt galimatias å lage en bok på tre måneder, men vi har klart det. I helga skal vi gjøre det siste småpirket før den sendes i trykken på mandag, sier Quart-grunnlegger Toffen Gunnufsen til Fædrelandsvennen.

Fredag formiddag var det presentasjon av boken på Generalboligen i Kristiansand. Både Gunnufsen og forlags-sjef Christer Falck diskuterte innholdet i boka, som skal lanseres i forbindelse med Q25:Jubileumsfesten 28. og 29. juni.

KONTRASTER

Men til tross for at Toffen Gunnufsen selv har vært delaktig i prosessen, er ikke boka alltid «snill» mot han.

– Til tider blir han hyllet, men Toffen blir også slaktet i noen av kommentarene i boken. Men han ville at det skulle stå. Det synes jeg er raust, sier Falck.

Falck henviser her til en kommentar i boka, hvor Motorpsycho-gitarist Bent Sæther, har fått frie tøyler til å skrive hva han mener om festivalen.

– Å komme til Quart-festivalen som norsk artist var ganske frustrerende. Men i beste fall

FAKTA

«Quart - Frihetens Øyeblikk»

- Skal slippes rett før Q25: Jubileumsfesten 28. juni.
- Blir utgitt på Falck Forlag.
- Består av historier, bilder og skildringer fra festivalen.
- Inneholder også en tidslinje av Kristiansands rockehistorie.

ga det en god historie om hvor udugelige arrangører kan være, skriver Sæther i innlegget.

Festivalsjefen selv lo høyt når Christer Falck leste opp Sæthers innlegg på presentasjonen fredag.

– Hva kan man si? Det gir dynamikk og spenning. Alt kan ikke bare være solskinn, sier Gunnufsen.

SKANDALER

Og alt er ikke solskinn i boka heller. Den beryktede «Fuck for forest»-skandalen, som skjedde under en konsert med Kristoffer Schau-bandet The Cums-hots i 2004, har selvfølgelig fått god plass.

– Ideen var vel, ifølge Kristoffer Schau, at et par skulle simulere noe inne i et telt. Men plutselig var de på scenen i full sving. Jeg var selv og hørte på Keane da det skjedde, så jeg skjønnte ikke så mye når de første reaksjonene kom, forteller Toffen Gunnufsen.

Og sterke reaksjoner ble det. – Jeg fikk en faks fra Tyrkias

president som ville ha seg frabedt om å se slikt på nyhetene. Det kom også på CNN, sier han.

Forfatter og musikkjournalist, Arvid Skancke-Knutsen, har brukt flere timer på å lese gjennom samtlige artikler som har blitt skrevet om Quartfestivalen.

– Jeg har pløyd gjennom 3000 artikler fra norske aviser, og det er ufattelig mye stoff som har blitt skrevet om festivalen. Interessen fra norske medier var jo skyhøy i festivalens glanstid, sa Skancke-Knutsen til Fædrelandsvennen i mars.

GRAVEPROSJEKT

I mars la både Falck og Gunnufsen ut en etterlysning på Facebook, hvor de ba om publikums Quart-historier og bilder. Det gikk over all forventning.

– Rundt ti prosent av boka er historier fra tilskuerne, noe som er viktig å få med. Responset har vært veldig bra. Vi sitter på så mye bilder at vi nesten ikke vet hvor vi skal gjøre av oss, sier Falck og ler.

– Hvordan tror du boka blir mottatt?

– Jeg tror både Kristiansandere og gamle Quart-gjengere vil like den veldig godt. Men så er spørsmålet om de store bokkjedene vil ha den? De har generelt en stor skepsis mot musikkbøker, men hittil har de virket interesserte i boka. Vi håper vi får Ark med på laget til å pushe det første opplaget, som er på 3000 eksemplarer, sier Falck.

TEKST: KRISTIAN HOLE

kristian.hole@fvn.no - 48144522